

REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Serisori nefrancați nu se
primesc.
Manuscrisuri nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nux. Angenfeld & Emerio Les-
ner., Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppalik.
In Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsebet-körnt).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicări mai dese după tariful
și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXVII.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungarie
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etajul
I: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dănuș în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 237.

Brașov, Luni-Marti 26 Octomvrie (8 Noemvrie).

1904.

Din cauza sfinței sârbătorii de mâne, Marti,
diarul nu va apăre până Miercuri seara.

Majestatea Sa la Budapesta.

Pentru moment este cestiunea
revisuirii regulamentului camerei,
asupra căreia e ațintită atențiunea
curcilor politice. Conteș Tisza
înaintază cu multă îndrăsnelă pe li-
nia, ce și-a tras-o încă înainte de
venirea sa la cărmă. Cu toate că
oposițiunea a luat din capul locului
față cu planul lui de revisuire o ati-
tudine cu totul ostilă, declarând
că nici nu voesce să ia parte prin
delegații ei în comisiunea, ce va ave
să fie însărcinată de cameră cu
compunerea proiectului de revisuire
a regulamentului, ministrul preșe-
dinte l'a adus în discușiunea came-
rei fără cea mai mică amânare.

Lupta între guvern și oposițiune
s'a început Sâmbătă. Ea, după toate
prevederile, va fi una din cele mai
crâncene lupte parlamentare câte
s'au dat până acum în camera un-
gară. Isbuonirea din nou a obstruc-
țiunii va fi inevitabilă. Cu toate as-
tea rezultatul este nesigur. Se pôte
că obstinată obstrucțiune din par-
tea partidelor, cari se opun ori-cărei
încercări de revisuire, va aduce după
sine disolvarea camerei, cu care de
mult amenință guvernul actual; se
mai pôte însă, ca, judecând după
alte precedente, o parte mare a in-
dependiștilor să cedeze în decursul
luptei și ast-fel să facă posibilă
revisuirea.

E semnificativ, că tocmai în a-
ceeși zi, în care s'a început lupta
în dietă, a sosit și Majestatea Sa de
la Viena la Budapesta. Această îm-
prejurare credem că nu e numai în-
tâmplătoare, ci că Suveranul prin pre-
sența sa în capitala ungară a voit
să arate cât de mult se interesază
și coróna de planul de revisuire al
guvernului.

Cu totă atențiunea încordată ce
o reclamă afacerea revisuirii, șovin-
iștii și foile lor nu încetază de a
se ocupa și de războiul, ce li-se de-
clară naționalitășilor prin proiectul
Berzeviczy. Și aici se impune de sine
întrebarea, că ore venirea Majestății
Sale la Budapesta nu a avut în ve-
dere, decât nu altfel, cel puțin în a
doua linie, și acest războiul, care nu
se va purta și sfârși în dietă, ci nu-
mai se va ațita acolo în contra ma-
rei majorități a populațiunii țării.

S'au scris multe, mai ales prin
foile fostului ministru președinte
Banffy despre aceea, că coróna ar fi
adoptat și s'ar fi alăturat cu totul
la idea de maghiarizare. „Magyar
Szó“ scria mai an, că monarhul ar
fi subscris chiar într'un consiliu de
miniștri un proces verbal, în care să
fi fost reclamată necesitatea politice
de maghiarizare.

De sigur că baronul Banffy este
în pozițiune a sci mai multe de-
cât alți muritori despre cele ce
s'au petrecut în consiliile ministe-
riale pe timpul, când el lucra cu
secțiua naționalitășilor.

Totuși ni-se pare nu numai fórte

cutezată acea afirmare dér chiar ab-
surdă, întru cât nu putem nici de-
cum admite, că același Suveran,
care a sancționat la 1868 legile, ce
au fost menite tocmai de a pune
ore-cari stavile unui eventual povoiu
de maghiarizare, să se alătore la o
politică ministerială diametral opusă
acelor legi.

De aceea este logic și firesc să
credem, că purtătorul coróniei va
urmări cu interes și cestiunea rela-
tivă la școalele naționalitășilor, și nu
numai din punctele de vedere unila-
terale și despotice ale guvernului.
Această gravă cestiune fiind a se res-
olva de ambii factori constituționali în
stat, e învederat, că și coróna e
chemată a-și spune cuvântul, când
e pericol ca anumite nisuițe să
trécă peste marginea extremă, to-
lerabilă după rânduiala constituțio-
nalismului.

Tot din acest motiv sperăm
firm, că remonstrațiunile, ce se pre-
gătesc a-le face căpeteniile biseri-
cesci ale naționalitășilor și la Majes-
tatea Sa contra proiectului Berzevi-
czy, nu vor rămâne de astă dată
fără efect.

Reamintim, că Sinódele noastre
au fost cerut la timpul său, ca Ar-
chiereii români să remonstreze și la
treptele tronului în contra atenta-
tului asupra școalelor noastre.

Este o datorie supremă a pre-
lașilor noștri, să nu pregete nici un
moment de a face acest pas la Ma-
jestatea Sa.

Brașov, 25 Octomvrie v.

Școale noue de stat. În budgetul
pe 1905 s'a luat suma de 100,000 corónie
pentru înființarea de școale noue de stat
și alte 300,000 corónie tot pentru astfel de
scopuri, — adecă 400,000 cor. În motiva-
rea ministrului de culte și instrucțiune pu-
blică se dice, că nouele școale se vor în-
ființa mai ales în comunele, cari formează
coloniile ale statului, apoi în comitateșle
Trencin, Turoș, Nitra, Lipto, Arva și Zo-
lyom, adecă în 95 comune locuite de
Slovaci „pentru a-se garanta instrucțiua în
direcțiua națională maghiară“. Se vor înfi-
ința apoi școale noue de stat în comitatul
Sătmarului în comunele de la granița de
limbă, unde instrucțiua trebuie să fie „națio-
nală maghiară“.

Din această motivare se vede, că gu-
vernul are în vedere nu numai maghiari-
sarea, ci și întinderea terenului instrucți-
unei așa duse de stat. Și totuși cei de la
cărmă au îndrăsnelă de a se lăuda, că nu
vor să maghiarizeze. Faptele însă îi des-
mint în mod frapant.

Incidentul de la Hull. După o
seoiră din Londra, un acord complet s'a
stabilit între Rusia și Anglia în privința
compunerei și funcționării comisiunei de
arbitragiu, care va judeca incidentul de
la Hull. Comisiunea va ține ședințele sale
la Paris.

După diarul „Le Temps“ ajutorul
comandantului vasului amiral al escadrei
ruse din Baltica, Clado, care a plecat cu
alți trei ofișeri ruși de la Vigo la Peters-
burg, va face înaintea comisiunei internațio-
nale de anchetă următórea deposițiune
în privința incidentului de la Hull:

Amiralul Rosdestvenski a fost preveș-
tit în timpul călătoriei escadrei, că două
vase călătoresc când sub un pavilion când
sub un altul și se țin pe lângă cóna scan-
dinavă. În momentul când s'a produs in-
cidentul, de pe transportul „Kamciatka“
s'a văduț în mod distinct două torpilóre.
În același timp aparatele telegrafice fără
fir reproducuseră o întrebare, care venea,
după aparență, de pe transportul „Kam-
ciatka“ și redigiată în mod ciudat. Din a-
cestă cauză, amiralul a ordonat să nu se
răspundă. Mai târziu s'a constatat, că nu
se adresase nici o întrebare de pe trans-
portul „Kamciatka“. Amiralul vădând că
două torpilóre, semnalate de „Kamciatka“,
încercă să intrécă escadra, ordonă focul.
Este absolut fals, că bărcile de pescari au
fost bombardate; din contră bombardarea
a fost suspendată, îndată ce s'a zărit bă-
rcile pescarilor. Este de asemenea fals, că
escadra rusă a luat torpilórele sale drept
torpilóre japonese în momentul când s'a
produs incidentul. Torpilórele ruse se gă-
seau deja în canalul la Manche.

„Legea Berzeviczy nu-i va maghiarisa ci îi va romanisa pe Sași.“

„S. D. T.“ din Sibiu polemizând cu
organul „șovinismului filosofant“ „Bud. H.“,
relevază din pléva cea multă a fóiei ma-
ghiarș și un grăunte de adevăr, unde se
dice că unitatea de simțiri nu depinde
de la aparținerea la una și aceeași rassă.

Fóia săsescă nu se teme că conșcința
limbei maghiare ar puté să strice poporu-
lui săsesc, se teme numai că după schema
lui Berzeviczy nióș limba maghiară nu o
va puté învăța și nióș ceea-ce îi este ne-
cesar în viața practică. Copiili sași vor eși
în viitor mai ignoranți și mai inculți, de
cât în trecut.

„Nu ne temem — dice „S. D. T.“
— că poporul nostru se va maghiarisa
prin legea Berzeviczy... Cine fie ca în-
vățător, fie ca elev, a trecut prin tortura
și exagerată a instrucțiiei limbei ma-
ghiare, cu o țință fără sens, acela după
toate legile psihologiei omenesce, este imu-
nisat de a se îndrăgosti așa de mult de
limba aceea, încât să doréscă a și-o apro-
pria. Nu vom fi maghiarisași, însă cultura
noastră va fi împiedecată și distrusă. *Decă
e vorba să ne temem de desnaționalisare
prin reforma școlară, atunci trebuie să ne
temem, că în urma stăpânirii acestei re-
forme — vom fi romanisași.* Ceea ce ne-a
conservat și ne va conserva ca pe o mi-
că insulă germană în marea română, nu este
de cât cultura noastră superióră, și a-
nume cultura noastră germană. *Decă acesta
se va reduce prin legi rele, atunci ni se
ia partea cea mai bună a forței nóștre
de rezistență, și marele proces de roma-
nisare, care n'are nevoie de proptelele
de hârtie ale statului, se va săvirși cu re-
pezițiune vertiginóșă: În timp de o gene-
rație de ómeni satele săsesci se vor roma-
nisa! În hipostasa această apoi pôte vom fi
mai pe placul viitorilor miniștri de culte
și a scriitorilor de articole de la „Bp. H.“*

Sentimentele — incheie fóia din Si-
biu — nu se pot forța la poroncă, și și
mai puțin prin distrugerea sentimentelor
înăscute. Unitatea în simțiri se va puté
ajunge numai decă nouă, Nemaghiarilor,
ni se va permite să ne desvoltăm conform
individualității noastre și decă nu ni se va
distruge limba și cultura, sanctualele nóș-

tre. Atunci și numai atunci ni se va puté
cere, — și nu ni se va cere în zadar —
ca să ne aducem inimile jertfă pe altarul
comun al patriei.

Din dieta ungară.

Revisuirea regulamentului camerei.

În ședința de Sâmbătă a dietei s'a
început dezbaterea asupra propunerii mi-
nistrului-președinte Tisza privitoare la re-
visuirea regulamentului camerei.

Dezbaterea a deschis-o Francisc Kossuth
printr'un discurs, contra. Revisuirea,
dise el între altele, nu se pôte îndeplini
prin majorisare, fiind-că o astfel de re-
visuire n'ar aduce cu sine pacea, ci o com-
pletă răsturnare. Nu guvernul, dér nici
regele n'are dreptul a-se atinge de re-
gulamentul camerei. Decă restringerea li-
bertății cuvântului vor să o aplice, ca o
pedepsă pentru obstrucțiunea din anul
trecut, atunci să nu se uite, că acea ob-
strucțiune s'a făcut pentru un drept impres-
criptibil.

În numele partidului său declară
Kossuth, că acest partid nu va lăsa să se
sdrobescă drepturile de rezistență și apé-
rare națională, și această cu atât mai vâr-
tos, cu cât decă s'a aruncat vélul asupra
trecutului, nu trebuie să se uite, că pot
să urmeze timpuri întunecóse. Sub presiune
mai înaltă adese-ori majoritatea se anga-
jază la acțiuni, cari vatómă interesele de
vieță și drepturile cardinale ale „națiu-
nei“. În rezistență majoritatea e slabă și
insuficientă decă datorita de a apéra dreptul
revine minorității. Apelază la majoritate să
nu lase a-se ruina bastiónele de apé-
rare, cari servesc de scut față cu atacurile ve-
nite din afară. Tisza a dis într'o vorbire
a lui, că are încredere în elementele mai
serioșe. Decă Tisza a făcut alusiunea la
partidul independist, atunci el să ia spre
scire, că în cestiunea revisuirii partidul
independist nu va da mână de ajutor gu-
vernului. Să renunțe, decă, Tisza la inten-
ția sa, căci oposiția n'are să se clatine în
hotărîrea ei de a apéra regulamentul ac-
tual. Decă nu va renunța, atunci nu-i în-
cătrău, are să fie luptă și Tisza să-și rea-
mintéscă vorba, că cel ce séména vânt,
culege furtună.

În fine Kossuth presentă un proiect
de rezoluțiune, în care cere, ca camera să
nu alegă comisiunea de revisuire, ér gu-
vernul să presente un proiect de lege
despre reforma electorală, cum a promis
și s'a obligat.

Tisza luă cuvântul: Vorbirea lui
a fost întâmpinată în stânga și stânga
estremă cu protestări furtunóse. Tisza a
dis, că de-oamdată nu e vorba despre o
dezbateré în merit, ci despre alegerea
unei comisiuni, care să elaboreze proiectul
referitor la revisuire.

Aici oposiția l'a întrerupt. Tisza răs-
punse ironic: Ar fi bine, ca domniș să facă
atenți pe străini, cari s'ar afla aici, că față
cu mine ei apéra libertatea cuvântului.

— Nu putem capacita pe împératul!
strigă Polonyi.

— Nu stăm de vorbă cu împératul!
dise Kubinyi.

— După revisuire urméză eșafodul
sbiară Olay.

Tisza declară cu voce înaltă, că e
firm decis a rezolva cestiunea revisuirii,
și ori va învinge, ori va căde, fiind-că a-

castă revisuire e absolut necesară din punct de vedere al intereselor țării. Dacă antevorbitorul a amintit, că pot încă să urmeze timpuri întunecate, când se fie necesitate de rezistența națională, eu nu mă eschivez nici față cu această chestiune. Cel ce cunoșce istoria Maghiarilor, acela știe că în timpuri de grele încercări „națiunea” a fost una...

Ugron: Tot-deuna au fost trădători.
Polonyi: Conducători de Muscali.

Rakosi Victor: Pe bariade vor căde consilierii de curte, directorii societăților pe acțiunii!

Ministrul președinte **Tisza**: continuând spune, că obstrucțiunea din trecut mult timp nu s'a făcut pentru ideale naționale; revisuirea n'are caracter de răsunare. Trebuie însă să se împiedece aceea, ca de-asupra vieții publice maghiare să atârne sabia lui Damocle și ca 20—25 deputați să oprască în țară tot și să scotă din țifni viața constituțională.

Tisza s'a referit apoi la exemplul din Anglia, pentru a dovedi, că și majoritatea singură poate să realizeze revisuirea regulamentului. A încheiat exprimând speranța, că majoritatea va face țării serviciul, ce se așteptă de la ea.

Majoritatea l'a aplaudat furtunos pe Tisza și mulți l'au felicitat. Cu acesta s'a încheiat primul episod al ciocnirii între majoritate și minoritate.

Desbaterea se continuă în ședința de adi, Lună.

Tulburările sângerose din Innsbruck.

Deși Sâmbătă nu au avut loc demonstrațiuni mai mari, și deși orașul Innsbruck a avut o înfățișare liniștită, totuși sunt temeri că tulburările vor începe din nou. Pe erî Duminecă, a fost fixată înmormântarea pictorului *Pezzey*, străpuns — precum se dice — de baioneta unui vânător din regimentul tirolez împărătesc de vânători, cari au intervenit la ordinul guvernului Schwarzenau pentru înăbușirea tulburărilor de Joi noaptea. Deși s'au luat cele mai întinse dispozițiuni de siguranță în vederea acestei înmormântări, totuși sunt temeri, că populațiunea germană, care va lua cu miile parte la această înmormântare, va aranja mari demonstrațiuni. Într'un apel public lansat de guvernorul Schwarzenau către populațiunea din Innsbruck, guvernorul constată, că tulburările au fost provocate de procederea nejustificabilă a unor studenți italieni. Guvernorul apelază la toți cetățenii, ca să nu-și părădească cumpătul și să se liniștească. In același sens au lansat apeluri primarul orașului și rectorul universității.

La universitatea germană din Innsbruck s'au reluat Sâmbătă prelegerile, la facultatea italiană însă nu — din simpla cauză că edificiul, în care era internată această facultate, e total devastat. Studenții germani au s'part și nimicit tot ce au aflat aci. Otelul „Crucea albă”, unde au ținut Joi s'era Italienii banchetul lor, a fost închis la ordinul primăriei. Otelul acesta se află într'o stare deplorabilă. Nu mai are nici un geam întreg. De asemenea au fost sparte numeroase geamuri la otelul „Europa”, unde locuiesc deputații italieni, la edificiul guvernial, la palatul imperial și la toate prăvăliile și casele, unde locuiesc Italianii.

Tulburările din Innsbruck au aflat un viu echou în numeroase orașe germane. Consiliile comunale din Meran, Bozen, Teplitz, etc. au condamnat în energice rezoluțiuni atitudinea provocătoare a Italianilor.

Din Salzburg au plecat Sâmbătă 300 de soldați din reg. 59 și din regimentul de vânători 4 sub conducerea a 17 ofițeri la Innsbruck. Regimentul de dragoni nr. 6 din Wels a primit de asemenea ordin, să stea gata de plecare.

Cei 125 italieni arestați sunt internați în temnița tribunalului din Innsbruck. S'a început investigația.

SCIRILE DILEI.

— 25 Octomvrie v.

Liturgie aniversară în Blăși. Despre această liturgie ce s'a celebrat în catedrala arhiepiscopescă din Blăși în 3 Nov. st. n. în amintirea înființării gimnasiunii de acolo „Unirea” raporteză următoarele:

Aniversarea de 150 ani a deschiderii școlilor din Blăși s'a serbat Joi dimineața în biserica catedrală cu o liturgie de mulțăminte pontificată de directorul gimnasial (Iosif Hosszu) asistat de profesorii: (George *Munteanu*, directorul preparandiei, Ioan *F. Negruț*, Alesiu *Viciu*, Aron *Deac*, Nicolau *Pop*, Dr. Ioan *Sâmpălean*, Dr. Ambrosiu *Chețianu*, Aurel C. *Domșa*, Ioan *Fodor* și Alesandru *Ciura*, lectorând profesorii Emil *Sabo* și Eugen *Pantea*. Prof. Emil *Viciu* a ținut cuvântarea ocazională, schițând în trăsături generale istoricul școlilor, importanța lor culturală și mulțăminta cu care datorim cu toții și în special elevii acestor școle marilor întemeietori. La liturgia acesta împreună cu doxologia cea mare a luat parte *Escelența Sa Mitrropolitul, membrii Vener. Capitul, profesorii și elevii de la toate institutiile de învățământ. Public străin* (vrea să dice public român, ori public neromân din Blăși? — Corect.) puțin. A cântat corul elevilor din internatul de băieți. În ziua aceea nu s'au ținut prelegeri la nici un institut.

Observăm totodată că „Unirea” din Blăși, numărul de Sâmbătă a apărut ca număr festiv având în frunte poezia „Școlile din Blăși” de Emil *Sabo* și mai multe ar-

ticole privitoare la istoria înființării și a desvoltării gimnasiunii din Blăși.

Ministrul român de culte și manualele maghiare din România. În „Monitorul oficial” de Sâmbătă a apărut deciziunea ministerului de instrucțiune publică cu privire la manualele maghiare introduse în școlile particulare dependente de arhiepiscopatul latin din București. Deciziunea aceasta s'a adus având în vedere dispozițiunile articolului 56 din regulamentul școlilor private și pe baza raportului d-lui profesor I. Paul, însărcinat de ministeriu cu cercetarea cărților maghiare. După-ce se înșiră mai multe manuale maghiare admise în usul școlilor, se publică lista cărților interdise între acestea se află un manual de religie de Hamori Marton, trei manuale de geografie apărute în Budapesta și scrise de Györffi Ianos, două manuale de istorie „A magyarok története” și „A magyar nemzet története” de același autor, și trei cărți de cetire, de Mocsi Antal și Dreisziger Ferencz. Introducerea vre-uneia din cărțile interdise se va pedepsi cu închiderea imediată a școlii și cu retragerea dreptului de a profesa pentru directorul școlii și pentru profesorul, care o va fi utilizat.

A fost timpul suprem, ca ministerul român de instrucțiune se intervină odată și să scotă pentru tot-deuna din țera românească manualele maghiare de geografie și istorie, căci bijbăe de neadevăruri și de insultele cele mai cutezate la adresa poporului român și a țării, care e atât de ospitală față de miile de emigranți maghiari.

Alegeri comitatense. Din *Bocșa-română* ni-se scrie, că Joi în 3 Noemvrie s'a făcut în comuna *Bocșa română* alegerea membrilor comitatensii. Din partea Românilor au fost candidați: Dr. Valeriu *Branisce* și Constantin *Oance Bosioc*, proprietar în *Bocșa-română*. Cu toate sfârșirile omenilor stăpânirii și a celor de la societatea căilor ferate, a reușit lista Românilor. Din 179 voturi date d-l Dr. V. *Branisce* a întrunit 96 voturi, d-l Constantin *Oance Bosioc* 95 voturi.

„Colonie valahă în capitală.” Consiliul comunal din Budapesta a luat asupra sa patronatul comunității bis. gr. unite ce se va înființa în Budapesta, dărind vechea biserică catolică din cartierul VII pentru acest scop și votând suma de 40,000 corone pentru aranjamentul intern conform ritului oriental. Diarul „E—s” scriind despre hotărârea consiliului, sub titlul de mai sus vestezește tendința de a sprigini o biserică străină și a face posibilă stabilirea unei „colonii valahe” chiar în inima țării. Las' că nici nu se știe, decât numita biserică a fost cedată Românilor, ori Rutenilor, ori poate și unora și altora, deoarece în comunicatele de până acuma nu reise alt-oeva, decât că orașul a luat asupra sa patronatul comunității bisericii gr. cat. Este semnificativă atitudinea primatului din Strigon, căruia consiliul, fiind vorba de cedarea unei biserici catolice, i-a raportat. Primatele a făcut opoziție sub pretext, că biserică din chestiune fiind în apropierea unei alte biserici catolice, credincioșii ușor vor fi induși în erore

prin sunetele clopotelor, apoi primatele mai spune că salariul de 1600 cor. preliminar de consiliu e prea puțin pentru un paroch gr. cat., care de regulă e om cu familie etc. — Consiliul însă a trecut peste observațiile „binevoitoare” ale primatului și a menținut hotărârea sa originală. Am dori să știm, ce e adevărat din vorbele diarului „E—s” cu „colonia valahă”, și credem că vr'un amic din Budapesta ne va da deslășirea necesară.

Mare nenorocire în Braila. Portul Brailei a fost teatrul unei grăznicie și ciudate nenorociri. De două zile a sosit în port vaporul elen „Tricupis”, încărcat cu cărbuni. Vineri dimineața, pe la ora 8, căpitanul vaporului vedând, că o parte din cărbunii au fost descărați, a dat ordin pentru a se menține echilibrul vaporului, să se curățeze rezervorele de apă pentru a fi umplute. Muncitorul din Braila Panaghi Constantin, însărcinat cu curățirea, îndatăce a ridicat capacul de la unul din ganguri, a cădut asfixiat de gazurile ce au exalat, prăbușindu-se în fundul gangurilor. Andrianos Pana, ajutorul căpitanului, intrigat de întârziere, ducându-se ca să vadă ce s'a întâmplat, cade și el asfixiat. Fratele său, Dionisie Pana, matelot pe acel vapor, vedând pe fratele său cădând, se repede spre a-l scotea dăr cade și el asfixiat. Elie Nicolinos, al doilea mecanic al vaporului, mirat de întârziere, s'a dus și el să vadă ce s'a întâmplat, dăr a avut aceeași sorte ca și ceilalți. Tâmplarul Constantin Parachiva, apropiindu-se și el, cade asfixiat în fundul gangului.

Intregul echipajiu al vaporului, vedând această nenorocire, început a da alarma. În acest timp, muncitorul Aristidis Sastuli ese din multime oferindu-se că el poate să scotă victimele. Lăsat cu frânghi în gang, el nu făcând nici un metru și cădând asfixiat. Atunci vedându-se că totul e perdut, s'a făcut încercări cu cângile a-i scote din gang. Toți 6 au fost scoși în nesimțire. Avisându-se imediat autoritățile s'a început în același timp a se da ajutoare nefericitorilor. Trei din ei au fost readuși la viață, er ceilalți trei Adriano Pana, Constantin Parachiva și Panaghi Constantin, au murit. Atât cadavrele, cât și cei rămași în viață au fost transportați la spital. Causa acestei grăznicie întâmplări au fost gazele pestilențioase, cari se aflau în rezervoare.

Ottolenghi. „Italia e în doliu. Giuseppe Ottolenghi, fost ministru de război, eminentul general, educatorul militar al regelui Victor Emanuil a murit. Purtătorul acestui nume italianese a fost până la morțe un brav și credincios evreu. Ottolenghi, inspectorul general al armatei italiene nu s'a rușinat de loc că e Evreu și după numirea sa, cel dintâiu lucru a fost, că sa dus la sinagogă. Da, el își mărturisea pe față religia, se ducea adesea la sinagogă, era chemat să cetască biblia și se ocupa cu afacerile confesionale... Nu este nici o ramură la aparență străină, unde Jidovul să nu fie la locul lui. Numai să-l lase a ajunge acolo. În Prusia unde pentru jidov e orimă a purta chiar și port-epée-ul de ofițer în rezervă, Ottolenghi, ar fi ajuns poate bancher sau docent universitar, în Italia virtuțile militare ale lui Ottolenghi s'au putut desvolta

FOIELTONUL „GAZ. TRANS.”

Stafia.

Povestire englezescă.

Societatea „Făclia” era compusă din vr'o 12 membri și avea ca scop explicarea rațională a lucrurilor supranaturale, căutând a suprima superstițiile medievale. Eu eram de 22 ani și eram secretarul „Făcliei”.

Iohn Tooms, eminentul publicist, venia adesea ori la ședințele noastre pe cari le țineam la locuința președintelui pe la orele 12 din noaptea. Iohn Tooms dize într'o di:

— Ce mai vitejie, să stîrpiți stafiele, câte 10 inși, în cartierul cel mai populat al Londrei, lângă vin și tutun!

— Ei, ce vrei? Arată-ne unde sunt stafiele și noi ne vom duce și acolo, răspunse cam ofensat președintele nostru.

Eu făcui propunerea, să anunțăm la „mica publicitate”: „Se caută stafii!”

Amicii rideau, președintele însă luă în serios propunerea și însărcină pe Iohn Tooms să anuțe în fôia sa:

„Societatea „Făclia” caută o casă părăsită, în care membrii să pôtă stu-

dia, care este cauza superstițiilor iscate asupra acelei case. Ofertele să se trimită, pe adresa secretarului, d. Knight.”

În fie-care di așteptam cu nerăbdare poșta, fără să sosescă vr'un ofert. La vr'o două săptămâni, bate la ușă-mi un domn tânăr.

Tânărul își aruncă pe masă biletul de vizită, o bucată de hârtie îngălbenită, pe care era scris: „Edgar Batesford,—er la colțul de jos locuința: „Essex. Marshland Grange”.

— D-vostre căutați o casă părăsită din care să goniți duhurile necurate?... — Pardon! Aș vr'e să caut explicarea lucrurilor supranaturale.

— Am vorbit în graiul poporului. Marshland Grange este privit de popor drept un castel fermecat, unde pe la miezul nopții umblă duhurile. De ani de zile castelul stă părăsit. Nimeni nu îndrăsnese să-l cumpere. După-cum vedeți interesul meu este să restabilesc reputația proprietății mele, dăr trebuie să vă pun o condițiune.

— Și anume?

— Să veniți acolo în astă-sără singur, fără să știe prietenii. Eu vă voi însoți.

Mă uitaiu la el cu necredere. Era

un domn uscățiv, palid, cam de vr'o 25 ani. Barba și mustelele rase, ceea ce nu se potrivea cu moda actuală. Afară de aceea gâtul îi era înfășurat cu o legătore, care îi dedia o înfățișare excentrică.

— Ce? Stați pe gânduri?

— Așa! De loc.

— Uite, ca să-ți înlăturez ori-ce bănuieală, las ca deposit 20 guinee. Trenul plecă la orele 6. La 10 sosim în Grange. Ora stafiiilor o vom petrece în castelul meu și cu trenul de dimineața ne întorcem la Londra. De acord?

După cele audite, mă temeam să nu mă credă laș și i-am întins mâna. Batesford însă nu mi-a întins-o pe a sa, ci făcând ceremonios o reverență, eși.

— La revedere, la gară d-le Knight!

— La revedere!

Când am sosit la gară, Batesford scose deja biletele, declarând, că sunt oșpele lui.

În compartiment eram numai noi doi. El se trase într'un colț. Ochii îi erau confundăți în scăfărlui. Era palid și scofălcit. Tăcerea lui mă neliniștea. Căutam să-l angajez la o conversație despre politică.

Răspundea scurt și din răspunsurile lui vedeam, că are principii învechite, par-că ar fi un moșneag de opt-deci de ani.

M'am mirat, că un tânăr de 25 ani vorbia de Pitt, Napoleon și socotia în valuta vechi. Pe asta de sigur l'a crescut vr'o mătușă bătrână în vr'un colț izolat de țară. Vedându-l însă așa rezervat n'am îndrăsnit să-i mai pun întrebări despre raporturile lui familiare.

Tovarășul meu scose un diar din buzunar și încep să cetască.

Mă uit la titlu: „Morning Chronicle”.

Nu se pôte. Morning Chronicle a încetat cu mulți ani înainte. Dăr are data de astăzi: 1863, Octomvrie 19...

Nu! Anul l'am greșit! Este 1803. Un diar de șapte-deci de ani! Enigmă! Ce are tânărul ăsta cu trecutul? Trebuie să află. Scot și eu din buzunar un număr din „Times” și îl rog să schimbăm.

În loc de răspuns, a împăturat cu îngrijire jurnalul său și l'a virit în buzunar. Apoi se sculă și dize: Să ne pregătim! În câte-va minute sosim la Netherwood, de unde vom face o plimbare până la castel.

Mergeam tăcuți alătura și sosirăm în curând. Ceea-ce tânărul numia castel, nu era decât o hardughie de casă bătrână, cu ferestrite sparte și în odăi cu miros de mucegaie.

Amftrionul meu luă o lumânare de

în deplină libertate. Uite d. e. în Ungaria; Națiunea lui Verböczy nu trebuie să se rușineze de advocații jidovi. Advocatul jidov tot așa de bine apără astăzi spiritul străvechiu juridic al Maghiarilor, tot așa pledază, ba face chiar și proiecte de legi, ca și descendentul ori-cărei familii de gentry. Er ca proprietari de pământ, au nu vedem astăzi castele de nobili în proprietatea Evreilor, încât s'ar potrive și în românele lui Vas Gereben. Bățul de mareșal nu e străin nici în mâna Jidovului, numai trebuie lăsat să-l porțe deja în raniță" (Egyenlőség). —

Cată ironie!

Sonda 65 a „Stelei” din Câmpina a erupt Joi noaptea la orele 11 din nou cu o putere sguiditoare. Pacinicii cetățenii ai Câmpinei s'au trezit speriați din somn și alergau care în cotro apuca. Țițeiul țîșnea într-o colună grosă și de o înălțime colosală, aruncând la distanțe enorme pietri și nisip. Părea că se răsvrătiseră elementele. Timp de 2 ore câmpia în direcțiunea Câmpinei a fost inundată de țitei. Apoi vântul schimbându-și direcțiunea a fost inundată cu țiteiul într-aga vale până în satul Bănești, care era împoșcat cu nisip și pietrii. Locuitorii îngroziți și de tema unui incendiu, care ar fi prefăcut în cenușe întreg satul, au stins focurile din vetre și lumina lămpilor. Eruptiunea a încetat Vineri înainte de amăzi și direcțiunea lucrării s'ar desvătă o activitate extraordinară pentru a îngrădi ăurentul de țitei și a-l strînge pe cât va fi posibil în rezervoare. Credința generală este că s'a dat cu această sondă de cel mai bogat sub-strat petrolifer cunoscut în Țără până ad.

Regulamentul facultăților române de drept. Dela 1 Noemvrie va pune în aplicare noul regulament al facultăților de drept, elaborat de ministerul român al instrucțiunii publice. Acest regulament introduce și reglementază doctoratul în drept la facultățile din București și Iași. Doctoratul se împarte în două ramuri: partea juridică și științele de stat. Tesa este desființată pentru licență și menținută numai pentru doctorat. Pe lângă tesă se mai introduce o disertațiune scrisă asupra unei materii alese cu învoirea președintelui terei. Juriul pentru doctorat la primele două esamene, se compune din patru profesori, er pentru celelalte din cinci profesori. Pentru esamenul de licență juriul se compune din 2 profesori. Pentru licență esamenul durează o jumătate de oră, er pentru doctorat o oră și jum. Pentru tesă, esamenul durează două ore. Notele de licență și doctorat se dau cu bile albe, roșii și negre. Spre a fi admis la licență, candidatul trebuie să aibă toate bilele roșii cel puțin. Pentru primele două esamene de doctorat, candidatul trebuie să înrunescă cel puțin două bile albe, er restul roșii. O bilă neagră atrage respingerea candidatului. După trei respingeri candidatul este exmatriculat. Pe viitor nu vor mai fi de cât două sesiuni de esamene: una la 1 Noemvrie, er a doua la 1 Iunie. Verificarea diplomelor, emanate de la o facultate străină, recunoscută de statul străin respectiv și de consiliul facultăților consistă în două esamene, unul oral și altul în scris. În vederea înființării doctoratu-

lui, se crează mai multe catedre. Doctoratul va rămâne în suspensie, până la anul viitor, de ore ce înființarea lui nu se poate face de cât prin lege.

Cununie. D-l Simeon M. Barbolovic își va serba cununia cu d-șora Eugenia Mustea la 14 Noemvrie st. n. în biserica gr. cat. din Coruien (Solnoc-Dobâca.)

Tabloul lui Andreiu Mureșianu, care se află în litografie aproape în toate casele românesci, a fost copiat — după cum scrie „Răvașul” — în colori și mărime naturală de către pictorul Seemann din Baia-mare la comanda d-lui Alexe Pocol. D-l Pocol l'a încadrat artistic în rame somptuase și l'a destinat pentru „Casa națională” din Sibiu.

Pentru masa studenților din Brad. P. O. Dn Avram Pecurariu protopresbiter în Hunedora și soția sa Maria n. Boldin, din incidentul împlinirii de 40 ani de la Hirotonirea intru presbiter dăruiesc la fondul Masa studenților din Brad 20 cor. Dăruitorilor li-se exprimă profundă mulțumită. Brad, 4 Noemvrie 1904. Comisiunea administrativă.

Maghiarisări de nume. În ultimele liste publicate de foile maghiare vedem pe următorii nenorociți: Morariu din Gherla, care și-a schimbat numele în Molnár și pe un Pecurariu din Hunedora, care și-a schimbat numele în Kertész.

Sciri merunte din România. În Iași a murit dizele aceste la otelul Binder prințul Alexandru Sturdza. Defunctul a fost transportat la cimiterul „Eternitatea”.

— Săptămâna treoută s'au executat în jurul satului Tunar manevre de corp, la cari au asistat generalul de divizie d-l Moise Groza, generalul de brigadă Angheliescu și mai mulți ofițeri din marele stat major. Ținuta trupelor a fost escelentă.

— Societatea de cântări „Carmen”, de sub conducerea d-lui G. Kiriac, începe Dumineca viitoare seria de concerte din est an în sala cea mare a Ateneului din București.

Reuniunea română de cântări din Batania arangiază din incidentul conferinței de toamnă a învățătorilor gr. or. români din despărțemântul protopresbiterial al Aradului, Duminecă în 31 Octombrie v. (13 Noemvrie n.) concert și reprezentațiune teatrală împreună cu petrecere de joc. Concertul se va ține în teatrul de vară din Batania; er petrecerea în „Hotel central”. Prețul de intrare: loc I 1 cor. 60 b., loc II 1 cor. 40 b., loc III 1 cor 20 b., loc de stat 1 cor. Ofertele benevole se primesc cu mulțumită la adresa d-lui Marcu Crișan în Batania și se vor publica. Venitul curat e destinat pentru fondul editării organului reuniunii învățătoresci gr. or. române. Inceputul precis la 8 ore.

Musica lui Dicu va concerta Marți sêra în restaurantul de la Redută.

Răboiul ruso-japonez.

Tot bietul Port-Arthur la ordinea țilei. Din sumedenia de sciri venite din Cifu, din Șanghai și din alte părți, cetitorul nu și poate face absolut o iconă fidelă asupra situațiunei la Port-Arthur.

Faptul, că în ziua aniversară a lui mikado n'a cădut în mânilor Japoniesilor birlogul lui Stossel, se interpretază mai ales de Chinesii, ca o slăbiciune a Japoniesului. După o versiune din Șanghai, Japoniesii ar fi renunțat de a mai da asalături, după altă versiune ei nu vor mai ataca cetatea până la primăvară.

„Daily Telegraph” din Londra e informat, că atacurile ce timp de dece țile neîntrerupt le-au făcut Japoniesii împotriva cetății, s'au sfișit, și tunurile au amușit. Japoniesii n'au putut în acest timp să cucerescă decât câte-va șanțuri în fața fortului Ișan, la fortul Erlungșan însă n'au dobindit nici un rezultat.

„Brsevijsa Vjedomosti” primesce din Cifu scirea „din isvor acreditat”, că nu este adevărat, că Japoniesii ar fi cucerit fortul Sipuanșan. Resultatele de până acum ale asediului nu stau de loc în proporție cu pierderile uriașe, ce le-au avut Japoniesii.

Corespondentul agenției „Reuter” telegrafiază următoarele:

Numai acum putem să ne facem o ideeă despre problema Japoniesilor. Cu hotărîre neînfrântă au încercat ei țilnic și săptămână de săptămână să asedieze pozițiunile și forturile rusesci. Mereu au fost respinși, mereu au atacat totuși. Resultatele nu stau în proporție cu pierderile. Săptămâna cea mai rea a fost pentru ei de la 19—24 August, când au pierdut 14,000 omenși. Rușii se luptau pe întunec, pe când Japoniesii erau ținuți de Ruși în viaă lumină prin proiectore. La 23 Aug. Japoniesii au început focul din 400 tunuri. Rușii li-au răspuns cu foc de șvapnele atât de teribil, încât au decimat pe Japoniesi și la 24 Aug. i-au silit a-se retrage.

Asediul a fost continuat de la 25 Aug. până la 18 Sept. Rușii au făcut eșiri aproape în fie-care noapte, atacând grupurile japoneze, cari lucrau la șanțuri. Când Japoniesii se apropiau prin tranșee de baricadele de lemn ale vr'unei coline, eșirile Rușilor deveniau mai hotărîte. Nimênnui nu i-s'a dat pardon. N'au fost cruțaiți nici cei cari purtau pe raniți. Mai mult au suferit pionirii, cari încercară să taie sîrmele de la baricade. Mulți din ei au simulat, că sunt morți, vrënd astfel să înșele pe Ruși. Apoi tirindu-se pe spinare, au ajuns la sîrme și le-au tăiat cu forfecii. Atât Rușii, cât și Japoniesii arun-

cau bombe de dinamită. Este interesant, că deși au fost mereu respinși, totuși s'au aflat voluntari japoneși, cari se aruncau ca nebunii în gura morții.

În continuarea raportului se arată ultimele lupte de la Port-Arthur.

Pe câmpul de răboi din Manciuuria nu s'a întemplat nimic nou. Din Mukden se depeșază, că țilnic se dau lupte de artilerie. Inimicii stau în imediată apropiere unul de altul lângă satul Nangancia.

Bibliografie.

A apărut:

I. C. Fanțu: **Curs complet de co-respondența comercială** cu espicărea termenilor comerciali. Ediția a doua prelucrată și augmentată I-XI+322 pagine. Tipografia A. Mureșianu Acostă carte scrisă în serviciul comerțiului și în special pentru băncile nostre, apare acum prelucrată fundamental și adausă cu 4 coli de tipar. S'a ținut cont de o limbă mai potrivită și s'a căutat a-se unifica — după putință — limbajul comercial întrebuintat în casele mari comerciale din România. S'a adaus mai departe o terminologie comercială conținând peste 500 de termini comerciali și financiarți, cu espicările de lipsă. Sperăm că publicația de față va contribui mult la unificarea stilului și al termenilor comerciali, cari până acum în mare parte erau nepreciși, corupți și réu întrebuintați. Credem, că băncile nostre vor scoi așpreția această publicațiune și o vor sprijini cu totă căldura. De vindare se află la librăria arhidieceșană în Sibiu, la tipografia A. Mureșianu și la librăria Ciurcu în Brașov cu prețul netto (adecă cu porto cu tot) de cor. 3.50, er pentru România Lei 4.

„Fôia Școlastică” din Blaşiu Nr. 18 are următorul sumar: 1. Proiectele lui Berzeviczy. 2. Arta pedagogică și calitățile personale ale învățătorului, de V. Cosțăchescu. 3. Răboiul și școala. 4. Cum se respectă drepturile învățătorilor. 5. Socialismul. 6. Corespondență. 7. Consemnarea membrilor reuniunii învățătorilor din arhidieceșana A.-Iulia și Făgăraș. 8. Apel. 9. Convocare (înv. din ținutul Hategului pe 27 Oct. la Lupeni). 10. Rugare către abonati restanțieri de a achita abonamentul până la 3 Noemvrie.

ULTIME SCIRI.

Viena, 7 Noemvrie. Partidele germane au adus rezoluțiuni, cerënd suprimarea facultății italiene din Innsbruck. Guvernul însă a declarat, că în împrejurările actuale nu poate ceda.

Mukden, 7 Noemvrie. Tote localitățile în interiorul zonei de operațiunii japoneze au fost devastate.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil **Traian H. Pop.**

său și mă introduse într-o cameră, singura care era mobilată cu nisce mobile vechi hărăntite.

D-l Batesford puse sfeșnicul pe masă și scoșe din geamantan câte-va franzele, șuncă, două butelii de vin și două pahare. Umplu paharele și îmi offeri.

— Hoho! îmi țisei eu, omul ăsta vré să mă îmbete și am răspuns că nu beau.

M'am înșelat. D-l Batesford nu-mă dedea zor să beau. Din contră par' că se bucura, că-i rămâne lui mai mult. Puse paharele înaintea sa și le goli unul după altul.

— Fórté bine! Cel puțin vinul tare de Bordeaux îi va deslega limba, căci tăcerea asta mormintală îmi era insuportabilă.

Curios însă, vinul a avut tocmai efectul contrar. Fața îi deveni și mai palidă și după-ce goli ultimul pahar i-se închise pleópele și adormi. Din horcăitul lui sinistru deduceam că trebuie să aibă visuri teribile. Mă apropiu de densusul și îi strig:

— Deșteptă-te d-le Batesford! Iți este réu? Ai beut prea mult vin!

Și-a ridicat pentru un moment pleópele și zării albușul gheșos al ochilor.

Pleópele însă se lăsară în jos din nou și horcăitul reînceptu.

Mă cuprinse o furie. Aș fi vrut să-l soutur și să-l trezesc, dér pe fața lui observai un sarcasm demonic, care mă făcu să încremenesc. Diminêța nu avuse espresia asta fiorosă. Mă uit la ciasornic și caut să-mă îndreptez gândul în alte părți. Imposibil! Ochi îi mi-se atrăgeau cu putere magnetică la fața lui.

Stetea lăfăiat în jilt cu picioarele întinse. Surtucul îi era desfăcut și din buzunar se vedea țiarul „Morning Chronicle”. Cum l'a ascuns dinaintea mea! Trebuie să fie vr'un mister la mijloc. Mi-am luat inima în dinți și am scos încet fôia din buzunar.

Evenimentele de la 1803. Napoleon! Conjurațiunea contra Corsicanului! etc. La ultima pagină un necrolog cu cruce. Mă uit. Cățesc de două ori, de trei ori. Se poate? Anul, numele, locul, se potriveșoe! Sfinte Dumneđeule!

Se poate? Eu care de două ore aștept stafia, am petrecut tótă sêra în societatea ei.

Edgar Batesford s'a sinucis înainte cu 60 ani în etate de 25 ani, aici lângă această masă, tându-și beregata cu briciul.

În clipa acestă un ciasornic de la

un turn îndepărtat suna două-spre-dece. La ultimul sunet, capul dormitorului a cădut îndêrêt, și la gât zării o tăietură îngustă roșie.

Am vrut să țip dér glasul mi-s'a oprit în gât — deși capul lui Batesford din nou se ridicase. Mă repeđii la ferestră să sar afară. Cum am deschis-o însă, vîntul stînse lumina și prin întuneric auđiam țîșăitul pașilor lui Batesford, care venia după mine.

Din norocire n'am sărit de sus. Eram întreg. Am luat-o într-o fugă până la cărciuma cea mai apropiată, unde am așteptat ora trenului. Cărciumarul mi-a povestit, că pe când era încă copil, ultimul stăpân al castelului s'a sinucis pentru datorii de cărți și de atunci în fie-care an se întorce în noaptea aniversării morții sale. Nevasta lui a zărit și astăzi lumină în camera, unde s'a sinucis. Și stupiditatea asta de necređut o ascultam, alb ca părețele, ca și nevasta lui.

A doua sêra la ședința „Făcliei” mi-am povestit aventura. Am retăcut fireșce detaliurile cu frica și fuga, și m'am restrins la datele pe cari le-am cređut iuevitabile.

Membrii m'au ascultat cu atențiune

încordată, numai publicistul Tooms zimbia ironic.

— Ceea-ce este mai important, dise președintele nostru, este că în acea oră ai cređut în adevăr în esistența stafiei?

— Da... adecă... în acea oră grozavă cred că și d-vóștră ați fi cređut.

— Ura! Am căștigat rămășagul — strigă atunci Tooms.

S'a produs o învălmășală, proteste etc. Tooms însă luă cuvîntul:

— D-l Knight n'a spus decât un sfert din cele întimplate. El și-a pierdut în acel moment buna chibzuală. Tótă comedia a fost înscenată de un actor, amic al meu, care a studiat timp de o săptămână în cărciuma din Marshallad legendele despre castel și și-a jucat rolul escelent. Atitudinea lui misteriosă, somoul, horcăitul, tôte au fost prefăcătorii. Paliditatea și tăietura erau vâp seală! Până și vinul de Bordeaux încă a fost falsificat ca să nu fie prea tare. Numai bancnota depusă la d-l Knight nu e falsificată și pe care am căștigat-o în rămășag de la d-l președinte.

Încă în sêra aceea mi-am dat dimisia din secretariat și până în ziua de astăzi mă înroșesc, când mă gândesc la stafia.

— st. —

Ocasiune rară pentru cumpărături!

Din **1 Novembre a. c.** începând s'a pus în vânzare peste **8000** de metri stofe Cheviot, coloare neagră și albastră; **Postav** pentru Dame; **Bluse și flanele** . . . . . **cu prețuri foarte scădute** . . . . .

la magazinul de mode, sub firma

M. & L. László Succesorii, Brașov.

Ocasiune rară pentru cumpărături!

Prețuri scădute.

Prețuri scădute.

Nr. 2832—1904.

PUBLICAȚIUNE.

Casele moștenitorilor după **Nicolae Mocanu** situate în Brassó cetate, strada castelului Nr. 50—52 induse în cărțile funduare ale orașului Brassó, 31 și 32 Nr. Top. 4896, 4897, 4898 4899, se vor vinde la licitație, publică orală, seu prin oferte, **Joi în 24 Noiembrie 1904.** s. n. la 9 ore a. m. în cancelaria oficiului orfanal strada Porți Nr. 63,

Oferte în scris timbrate cu una cor. și provădute cu vadiu de 5% după suma oferită se vor primi până în **24 Noiembrie 1904** la orele 2 a.

m. de cătră conducătorul oficiului orfanal orașenesc. Tot acolo se poate vedea și condițiunile licitației și a vânzării.

Brassó. Din ședința oficiului orfanal orașenesc ținută în 28 Oct. 1904. 1—3,1549.

Un tiner absolvent de comerciale caută un post de cassar la vre'o bancă ori prăvălie, depunând o cauciune de 3000 Corone.

Informațiuni la administrațiunea „Gazetei Trans.“ 2—3,1545.

Nr. 258—1904.

Concurs.

Pentru liferarea a 100—150 stânjeni de lemne de fag pe seama Băilor Eforiei școalelor centrale gr. or. române din loc, se publică

prin acesta concurs, cu termin de 10 zile dela publicare.

Ofertele au să fie adresate Eforiei școlare.

Brașov, 24 Oct. st, v. 1904.

Eforia școalelor centrale române gr. or. din Brașov.

AVIS!

Am onórea a aduce la cunoscința On. public, că am cumpărat recunoscuta

Cofetăria Seidel.

Experiențele câștigate în decurs de mai mulți ani în cele mai de frunte cofetării indigene și din străinătate. mă pun în plăcută poziție de a putea produce în bransa această articole eschisite.

Recomand cu deosebire:

Inghetată în forme (Parfé și Crème). Torte lucrute foarte cu gust. Prăjituri la ciai, și prăjituri mici — Kugler, cea mai bună calitate, prospete.

Asemenea se află:

Bombóne fine. Marca cea mai bună. **Licheruri și vinuri spaniole.**

Mă voiu sili a satisface cerințele cele mai exagerate servind **cafea și chocoladă** cea mai bună.

Invitând On. public la o gustare, sunt convins, că mă va onora cu o cercetare continuă.

Cu totă stima

Friedrich Flagner,
cofetar,

Tergul cailor Nr. 32.

!Noroc deosebit la Török!

Neintrecut

este norocul, care favorizează colectura noastră principală. Am plătit On. noștri clienți în scurt timp **câștiguri mai mult de 12 milioane corone**

dintre care cele mai mari câștiguri.

Recomandăm a participa la loteria de clase, care are cele mai mari șanse de câștiguri din lume. În loteria de clasă a 17, se vor sorta erăși din

110.000 losuri 55.000

cu câștiguri, în total cu suma enormă de

14 Millionen 459.000 Kronen

in ca. 5 Monaten verloost.

Der grösste Gewinn beträgt im glücklichsten Falle:

1.000.000 Kronen.

Speiell 1 Prämie mit 600.000, 1 Gewinn à 400.000, 1 à 200.000, 2 à 100.000, 1 à 90.000, 2 à 80.000, 1 à 70.000, 2 à 60.000, 1 à 50.000, 1 à 40.000, 5 à 30.000, 3 à 25.000, 8 à 20.000, 8 à 15.000, 36 à 10.000, und noch viele andere; zusammen **55.000 Gewinne und Prämie im Betrage von Kronen 14,459.000.**

Prețul original al losurilor stabilit după plan, Clasa I. este:

1/8 los orig. fl. — 75, seu cor. 150, 1/4 los orig. fl. 150, seu cor 3.—,

1/2 " " " 3.—, " " 6.—, 1/1 " " " 6.—, " " 12.—,

și se trimit cu rambursă seu pe lângă trimiterea sumei înainte.

Liste oficióse se espedeză după tragere. — Planuri oficióse gratis.

Ne rugăm ca comandele de losuri originale a se trimit direct la noi până în

13 Noembrie a. c.

A. TÖRÖK & Co.

Cea mai mare întreprindere de loterie de cl. în Ungaria.

Secțiunile loteriei de clasă ale colecturei noastre principale sunt:

Centrala: **Theresienring 46/a.** 2. Filială: **Muzeumring nr. 11/a.**
1. Filială: **Waltzerring 4/a.** 3. **Elisabethring 54/a.**

Scrisórea de comandă de tăiat.

Domnului **A. TÖRÖK & Co.,** Budapest.

Binevoit! a trimite Losuri originale clasa I. a Loteriei de clasă r. ung. împreună cu planul oficial.

Suma de fl. { a se lua cu ramburs, ur- } (Ce nu convine
mézá cu mandat postal. } sé ștergeți).

Adresa acuată.

La prea Înalta poruncă a Maiest. Sale Apost. c. și reg.

A XXXVI LOTERIE de stat c. r.
pentru scopuri de binefacere civile din Cisleitania.

Loteria această unică în Austro Ungaria legal concesionată conține **18.435 câștiguri în bani gata** cu suma totală de **512.980 Cor.**

Câștigul principal **200,000 coróne bani gata.**

Tragerea urmază irevocabil la 15 Dec. 1904. Un los costă 4 coróne.

Losuri se capătă la secțiunile loterilor de stat în Viena III Vordere Zollamtsstrasse 7. Colectanți de loterie, Traficó, la oficiile de dare, poste, telegraf și căi ferate, zarafii etc. Planuri pentru cumpărători gratis.

Losurile se trimit franco.

Directia c. r. a loteriei.

Secția loteriei de stat.

(1547,2—10.)